

ze »Zdrowym Miastem«
 czyli z Orłową, która przed pięciu laty znalazła się w gronie europejskich grodów rozwijających się zgodnie z programem Światowej Organizacji Zdrowia. Odłąd władze Orłowej i jej mieszkańcy główną uwagę poświęcają siedmiu podstawowym zagadnieniom, z których na plan pierwszy wybijają się zdrowy styl życia i dbałość o środowisko naturalne. Resztę soboty proponujemy spędzić z Krakowem, z jego zabytkami, których »piękno kneblują korki aut, a z którego gdzie indziej zrobiono by świątowy bit!« (P)

W Karwinie-Kopalniach konsul generalny RP w Ostrawie Marek Masulanis złożył wieniec biało-czerwonych goździków na grobie Celestyna Racka. Na cmentarzu w Lesznej wspomniano założyciela pierwszej szkoły polskiej w Lesznej Mrowca. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

HARCERZE WYTROPILI PATRIOTYCZNE AKCENTY NA ZAOLZIAŃSKICH NEKROPOLIACH

Znicze pamięci

OSTRAWA (mro) - W przeddzień Wszystkich Świętych konsul generalny RP w Ostrawie, Marek Masulanis, oraz konsul ds. Polonii, Małgorzata Filippek, zapalili znicze i położyli wieniec u stóp nagrobnych pomników ludzi znaczących dla naszego terenu, których ślad już nieco się zatarł w pamięci Zaolziańców. W realizacji tego pomysłu pomogło Harcerstwo Polskie w RC, którego Rada Naczelna zaapelowała do drużyn harcerskich i громад zachowujących o wyszukanie takich mogił.

Na cmentarzu w Orłowej, wraz z naczelnik Harcerstwa Polskiego w RC, Alicją Berki, oraz przewodniczącym Rady Naczelnej HPC, Bogdanem Prymusem, delegacja konsulatu pokłoniła się pamięci ks. Leopolda Bilki, rodowitego końszczanina, niezapomnianego duszpasterza orłowskiego, prezesa Towarzystwa Młodzieży Katolickiej w Lesznej i Zeńskiej w Polsce. W Karwinie-Kopalniach zatrzymaliśmy się przy zlamanej kolumnie-pomniku nagrobnym pioniera radownictwa górniczego, inż. Celestyna Racka, którego mestwo tak pięknie opisał Gustaw Morcinek w »Czarnej Julce«. Tak jak w Orłowej również i w Kopalniach na przybyłych czekała delegacja HPC, tym razem z drużyny Wielkiej Niedźwiedzi z Karwiny-Frysztatu. Konsul dokonał wpisu do księgi drużyny i zapoznał się z dokumentami związanymi z tragiczną śmiercią 235 górników. Jego zdziwienie wzbudziło ustuwanie poświęconego im monumentu - dosłownie na skraju przepaści spowodowane uszkodzonymi górnictwem. Kolejnym etapem był cmentarz w Stonawie. Michał Rze-

szut drużynowy gromady zachowującej Smerły w Karwinie-Nowym Mieście przybliżył konsulowi sylwetki Alojzego Bonczka i Alojzego Friedla. Pierwszy - niezapomniany spółdzielca i społecznik, referent polskiej Agencji Konsularnej w Bogumieniu, współzałożyciel Stowarzyszenia Oświatowo-Gimnastycznego w Karwinie, drugi - członek polskiej milicji, który w wieku 19 lat poległ podczas obrony Stonawy w 1919 roku.

Konsulowie zatrzymali się także na cmentarzu w Łąkach. Gdzie zapalili znicze na grobie Jana Gawłusa, żołnierza Armii Krajowej. Nad zbiorową mogiłą utworzoną przez polskie i czeskie harcerzy Polaków pomordowanych w odwet za zastrzelenie niemieckiego żandarma w Pogwizdowie. Okoliczności i sylwetki poległych przypomniał drużynowy Adam Nalewajka. Na malowniczym cmentarzu w Lesznej wspomniano także nauczyciela, który w 1849 roku złożył pierwszą polską żłobkę w Lesznej Dolnej - Jerzego Mrowca. Dyplomaci dotarli także do Oldrzychowic, gdzie u stóp pomnika pomordowanym w czasie II wojny światowej zapalili znicze. To była szczególna wyprawa. Dwa lata temu zaofiarowaliśmy zaolziańskim grobowców osobom zastulonym dla polskości. Nasza propozycja trafiła w próżnię. Harcerze, jak wiadać, idąc śladami historii wytropili polskie, patriotyczne akcenty na zaolziańskich nekropoliach. Mam nadzieję, że od tej chwili będą mieli je w opiece! - powiedział Marek Masulanis.

WYSTAWY POLSKICH KSIĄŻEK ZORGANIZUJĄ SPKK I »MATRAS«

Wydawcy powracają na Zaolzie

REGION (kor) - Po dwuletniej przerwie powraca na Zaolzie tradycyjna wystawa Wystawa Polskich Książek. Odbędzie się jak zwykle w Cz. Cieszyńsku, Jablonkowie i Karwinie, a organizatorami są Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki (SPKK) oraz Sieć Księgarska »Matras« z Katowic.

Organizatorem poprzednich edycji była firma księgarska »Alfa«. Z powodów finansowych jednak - bo taka impreza to rzecz bardzo kosztowna - postanowiono przejąć wystawę naszą organizację - mówi Helena Legowicz, prezes SPKK. »Nie oznacza to jednak, że zrezygnujemy z pomocy »Alfy« i jej właścicieli, Danuty i Zenona Wirthów. Oni właśnie zorganizują wszystkie trybunale, za przyjmowanie i realizację zamówień będzie natomiast odpowiedzialne Wydawnictwo »Olza«.

Księgarska impreza przebiegać pod

POLSKA KSIĘŻKA NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM
Silne korzenie, dobre rokowania

KARWINA-MIZEROW (mro) - Wskazanie historii, teraźniejszości, ale i perspektywy polskiej książki na Śląsku Cieszyńskim rozważali uczestnicy seminarium pod tym samym tytułem, które wczoraj odbyło się w sali Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Mizerowie. Wykładnie przygotowała także Sekcja Historii Regionu ZG PZKO oraz Kongres Polaków w RC.

W dyskusji nawiązującej do referatów wygłoszonych przez Ewę Mrowiec, Stanisława Zahradnika oraz Helenę Legowicz wzięli udział także uczniowie seminarium historycznego Polskiego Gimnazjum w Karwinie oraz studenci Akademii polonistyki Uniwersytetu Ostrawskiego.

Wystąpienia miały charakter analityczny i stanowią doskonały punkt wyjścia do przyszłych obszerniejszych debat - ocenił historyk Roman Baron. Zabieg przedstawianych zagadnień był atrakcyjny - od wpływów religijnych, uwzględniając narodowościowych i politycznych, organizacyjnych, po poziom polityczny poligrafii. Rozważano także czynniki, dyskutowano o losach księgozbiorów zaolziańskich zbieraczy Karola-Pięgzy, Józefa Ondrusza czy S. Zahradnika.

Prognozując losy polskiej książki na Zaolziu prelegenci byli optymistyczni. Systematycznie wzrasta tak liczba, jak i jakość publikacji.

W Jablonkowie wystawa będzie czynna w dniach 17-19.11., a otworzy ją w piątek 16.11. spotkanie w Kawiarce »Pod Pegazem«, której bohaterem będzie znany literaturoznawca i krytyk prof. Jerzy Podgórski (zaolziański literacki gościł u niego w Lyonie, kiedy był w tym mieście konsulem RP). W Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie będzie można zwiedzać wystawę w dniach 23-24.11. (wernisaż 22.11. o godz. 17.00), a towarzyszyć jej będzie 23.11. spotkanie z poetą Stanisławem Franczakiem oraz Wilhelmem Przecikiem i Liborem Martinkiem, którzy przełożyli wiersze poety na język czeski.

Na wystawie będzie można nabyć również książki wydawane przez zaolziański wydawnictwa.

patronatem Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie i Polskiej Izby Książki. Organizatorów wystawy wspierają Ministerstwo Kultury RC, Stowarzyszenie »Wspólnota Polska«, Fundacja »Pomoc Polakom na Wschodzie«, Fundusz Kultury Miasta Karwiny oraz władze Cz. Cieszyzny. Angażują się też, zwłaszcza przy organizowaniu imprez towarzyszących, MK PZKO w Jablonkowie i Karwinie-Frysztacie oraz karwińska Biblioteka Regionalna. Jeżeli chodzi o wydawców, udział w wystawie zapowiedzieli już 22 znane oficyny z całej Polski, m.in. Wydawnictwa Literackie, Wiedza Powszechna, Arkady, Wydawnictwo Sejmowe, Debit czy Videograf.

W Cz. Cieszyźnie będzie można zwiedzać wystawę - tym razem jednak nie w Klubie PZKO, ale w Teatrze Cieszyńskim - w dniach 12-14 listopada. Wernisaż odbędzie się w niedzielę 11.11. o godz. 16.00, w ramach obchodów Święta Niepodległości RP. Jego gościem będzie m.in. znana autorka książek dla dzieci, Wanda Chotomska. W tym samym dniu będzie też można wziąć w teatrze udział w wieczorze w Kawiarni AVION pn. »Genius loci (geniusz loci) Śląska«. Czesko-cieszyńskiej części wystawy będzie towarzyszyć 14.11. w auli Polskiego Gimnazjum finał konkursu czytelniczego dla polskich szkół podstawowych, poświęconego książce Zbigniewa Niernackiego »Pan Samochodzik i templariusze«.

▲ Przyroda zwolni pożera kamień - zasnawa liści grobowce, popiersia i zlamane kolumny - symbole nagłe przernawę życia. Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane do dużego, lokalne opady deszczu. Temperatura noc od 6 do 9 st. C, w dzień od 5 do 2 st. C.

PIĄTEK - Chłodniej, w górach opady śniegu. Temperatura noc od 4 do 0 st. C, w dzień od 4 do 8 st. C.

KRAKOWSKI CMENTARZ NA RAKOWICACH MA 200 LAT

Cmentarz Rakowicki nie leży daleko od centrum Krakowa. Po drodze mijają się tęczące zyciem skrzyżowania - fale przechodni i samochodów, słychać dzwonki tramwajów, pisk onur zbyt rozpedzonych na ciasnych ulicach aut.

Nad cmentarzem zalega cisza. Żelazna wysoka brama oddziela to, co w ludzkim założeniu ma być wieczne od znoju codziennego dnia. W stróżówce cmentarza dziać widać ramiona. »Nie, nie mam żadnego planu czy schematu. O, tam, dalej jest blaszana tablica. Na Od biedy można się zorientować«. Na Od tablicy sprzed wielu, wielu lat na czterech i zbiorowych mogiłach.

Kto chce zwiedzać, musi to zrobić po omacku.

Alęki przepłatają się z drzewami. Ich liście zsumią i spiją się pod nogi. Drzewa, jak świadkowie czasu rozkładają

Rendez-vous z czasem

konary, to skłaniając się do mogił, to sięgając nieba. Trwa nieustanny lament nad nieodwracalnym.

Cmentarz Rakowicki założono równo dwieście lat temu na terenie folwarku zgromadzenia Ojców Karmelitów Bosych w Czernej. W 1835 roku K.R. Kremer nadał mu cechy parku angielskiego,

respekującego niekolektywną zieloność przyrody. Nagrobki z piaskowca i marmuru i drżająk ustępują przed jej siłą. Toną wśród paproci i bluszczu, zżeranym mechem. To szczególne miejsce, jedynie

tu można mieć rendez-vous z czasem. Stanać przed grobowcem Jana Matejki... Któremu Polakowi jest obce to nazwisko? Czy walczylibyśmy o niepodległość tak żarliwie, gdyby nie jego płona stawałaby piosłkę, poczwszy od »Hłodu Pruskiego«, który nadał wisi w krakowskich Sukiennicach (mogłoby być ina-

KONGRES POLAKÓW W ERWP

Pułtuskie obrady

PUŁTUSK (db) - Członek Rady Polaków Michał Chrzastowski reprezentował Polaków z Republiki Czeskiej na ostatnim posiedzeniu organizacji członkowskich Europejskiej Rady Wspólnot Polonijnych (ERWP), które odbyło się w dniach 27 - 28 października w Pułtusku. Jednym z punktów obrad było przyjęcie nowych członków ERWP, m.in. Kongresu Polaków w RC.

► Ciąg dalszy na str. 2

► Ciąg dalszy na str. 3

Nasze komputery Cię nigdy nie zawiodą

SPRZEDAŻ, SERWIS:
 Trinec, 1. maja 220
 Tel./fax. 0659/322702
 e-mail: awor@awor.cz

SKLEP, URZĄDZENIA I USŁUGI BIUROWE:
 Trinec-Terasa, Koperkowna 1154
 tel./fax 0659/325490

ISSN 1212-4222

01127

0242 2188

1772121422041

OSTATNI ROK SZKOŁY W RONSZKIEJ

Decyduje brak uczniów

W RONSZKIEJ ostatni rok szkoły w Ronszkiej... Decyduje brak uczniów... W tym roku w szkole nie ma już uczniów...

W RONSZKIEJ ostatni rok szkoły w Ronszkiej... Decyduje brak uczniów... W tym roku w szkole nie ma już uczniów...

NAD PROJEKTEM EUROREGIONU «BLASK BIEŻYWIŃSKI»

Współpraca w turystyce

Współpraca w turystyce... Nad projektem Euroregionu «Blask Bieżywiński»... W ramach projektu powstanie...

NOWE ZASADY WYWÓZKI DOMOWYCH ODPADKÓW

Niektórzy płacą mniej

Niektórzy płacą mniej... Nowe zasady wywózki domowych odpadków... Niektórzy mieszkańcy będą płacić mniej...

INTERNET W NOWEJ FILII BIBLIOTEKI REGIONALNEJ

Nie tylko dla studentów

Nie tylko dla studentów... Internet w nowej filii biblioteki regionalnej... Nie tylko dla studentów...

Pułtuskie obrady

Pułtuskie obrady... W Puławach odbyły się obrady...

CHÓRY «SUCHA» I «STONAWA» ZAWOJOWAŁY POZNAŃ I KONIN

Gość śpiewania muzom!

Gość śpiewania muzom!... Chóry «Sucha» i «Stonawa» zawojowały Poznań i Konin... W ramach projektu...

Chóry «Sucha» i «Stonawa» zawojowały Poznań i Konin... Gość śpiewania muzom!

W ZIMOWE WIECZORY BĘDZIE BEZPIECZNIEJ

Nowe latarnie już świecą

Nowe latarnie już świecą... W zimowe wieczory będzie bezpieczniej... Nowe latarnie już świecą...

SEMINARIUM O ZARZĄDZANIU RYNKIEM PRACY

Czas na strategię

Czas na strategię... Seminarium o zarządzaniu rynkiem pracy... Czas na strategię...

Wielki Płanek na 2001 rok

Wielki Płanek na 2001 rok... Wielki Płanek na 2001 rok... W tym roku...

Kościółek przed wyświęceniem

Kościółek przed wyświęceniem... Kościółek przed wyświęceniem... W tym roku...

BAROKOWSKI GMENTARZ NA BAROKOWSKACH MA 200 LAT

Barokowski gmentarz na Barokowskich ma 200 lat... Barokowski gmentarz na Barokowskich ma 200 lat...

Rendez-vous z czasem

Rendez-vous z czasem... Rendez-vous z czasem... W tym roku...

Złoto pod płaskami

Złoto pod płaskami... Złoto pod płaskami... W tym roku...

Zmarł G. Czuchraj

Zmarł G. Czuchraj... Zmarł G. Czuchraj... W tym roku...

Nie potrzebują wiz

Nie potrzebują wiz... Nie potrzebują wiz... W tym roku...

Wszyscy święci

Wszyscy święci... Wszyscy święci... W tym roku...

Wszyscy święci

Wszyscy święci... Wszyscy święci... W tym roku...

Wszyscy święci... Wszyscy święci... W tym roku...

Wszyscy święci... Wszyscy święci... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W tym roku... W tym roku...

W DZIEŃ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH I W ŚWIĘTO ZMARŁYCH

Czas refleksji i zadumy

Kościół katolicki na modlitwy za zmarłych przeznaczył dwa dni: 1 listopada - dzień Wszystkich Świętych, a 2 listopada - dzień Wszystkich Zmarłych...

Dzień Wszystkich Świętych

Tradycja obchodów Dnia Wszystkich Świętych ma pierwotny charakter chrześcijański. W III wieku, gdy obchody...

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

Święto Zmarłych - Zaduszki

Wielkiżon Kozłowski w sprawie "Zaduski" jak wspominał dzień Zaduski...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

DZIEŃ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH NA ŚWIECIE

Chwile smutku lub... radości

Chrześcijaństwo i 1 listopada Wszystkich Świętych to przede wszystkim dzień...

W krajach katolickich i 1 listopada Wszystkich Świętych to przede wszystkim dzień...

W krajach protestanckich nie obchodzą Dnia Wszystkich Świętych...

W krajach ortodoksyjnych nie obchodzą Dnia Wszystkich Świętych...

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (478)

Graj, Cyganie... czyli Dzieweczyna znad Olzy

Autorka Andriana przetrwała jednak i została żywa...

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

DZIEŃ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH NA ŚWIECIE

Chwile smutku lub... radości

Chrześcijaństwo i 1 listopada Wszystkich Świętych to przede wszystkim dzień...

W krajach katolickich i 1 listopada Wszystkich Świętych to przede wszystkim dzień...

W krajach protestanckich nie obchodzą Dnia Wszystkich Świętych...

W krajach ortodoksyjnych nie obchodzą Dnia Wszystkich Świętych...

GRA ŚWIATEŁ WE WNIETRZU POTRAFI WPŁYNAĆ NA NASZ NASTRÓJ

Pod przyjazną lampą

Jasność światła może być... w tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

DZIEŃ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH NA ŚWIECIE

Chwile smutku lub... radości

Chrześcijaństwo i 1 listopada Wszystkich Świętych to przede wszystkim dzień...

W krajach katolickich i 1 listopada Wszystkich Świętych to przede wszystkim dzień...

W krajach protestanckich nie obchodzą Dnia Wszystkich Świętych...

W krajach ortodoksyjnych nie obchodzą Dnia Wszystkich Świętych...

RADY

1. Miska z wodą i zermaszyną... 2. Miska z wodą i zermaszyną...

3. Miska z wodą i zermaszyną... 4. Miska z wodą i zermaszyną...

5. Miska z wodą i zermaszyną... 6. Miska z wodą i zermaszyną...

DZIS CZWARTEK? A WIĘC PRZEPISY...

Salatka z duszonych warzyw

Składniki: 500 g buraczków, 500 g marchewki, 500 g ziemniaków...

PROSKA O STAN DUCHA MOŻE RADYKALNIE WPŁYNAĆ NA JAKOŚĆ NASZEGO ŻYCIA

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

Blżej szczęścia

Nie wzdychaj się przyznać do smutku... W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

Nie wzdychaj się przyznać do smutku

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

Znajdź sobie cichy kąt

W domu wyznacz miejsce, które... W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

W przedmowa podsumowanie w kwestii zmarłych...

PRZYSTAWKA SAHARIŃKOWA

Dwa kolejne dni, poświęcone i w tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych...

Dwa dni z okładem

refleksja zachwiała, co jak potrzebne... W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych...

PRZYSTAWKA SAHARIŃKOWA

Co to jest klaryka? pytanie... W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych...

Ważne proś o to, co ci się należy

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

Ważne proś o to, co ci się należy

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

Ważne proś o to, co ci się należy

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

Ważne proś o to, co ci się należy

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

Ważne proś o to, co ci się należy

W tym dniu w kościołach katolickich i prawosławnych odbywają się uroczyste nabożeństwa...

